

مجله‌ی علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز
بهار و تابستان ۱۳۹۷، دوره‌ی ششم، سال ۲۵
شماره‌ی ۱، صص: ۱۶۴-۱۴۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۱/۱۰
تاریخ بررسی مقاله: ۱۳۹۶/۰۲/۱۴
تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۷/۰۱/۲۰

نقش میانجی یادگیری مشارکتی در رابطه شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با دستاورد تحصیلی دانشجویان

سیده مریم نبوی*

علی اکبر امین‌بیدختی**

سکینه جعفری***

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی یادگیری مشارکتی در رابطه شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با دستاورد تحصیلی دانشجویان دانشگاه سمنان می‌باشد. پژوهش حاضر با توجه به هدف، کاربردی و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی-همبستگی محسوب می‌شود. جامعه آماری پژوهش شامل تمام دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه سمنان (۱۳۰۰۰ نفر) در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ۲۶۰ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش (۱۷۹ نفر کارشناسی و ۸۱ نفر کارشناسی ارشد) انتخاب شدند. همه آن‌ها مقیاس‌های شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی، صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی، یادگیری مشارکتی و دستاورد تحصیلی دانشجویان را تکمیل کردند. پس از محاسبه روایی و پایایی ابزارها، داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری همبستگی و تحلیل مسیر تحلیل شدند. یافته‌های به دست آمده حاکی از آن بود که: بین شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی، صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی، یادگیری مشارکتی و دستاورد تحصیلی دانشجویان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی اثر غیرمستقیم و معناداری دارد؛ اما این اثر به‌صورت مستقیم معنادار نیست. صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم و معناداری دارد؛ اما با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی اثر غیرمستقیم و معناداری بر دستاورد تحصیلی دانشجویان ایفا نمی‌کند.

واژه‌های کلیدی: شایستگی تدریس، صلاحیت حرفه‌ای، یادگیری مشارکتی، دستاورد تحصیلی

* دانش‌آموخته رشته مدیریت آموزشی، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

aaminbeidokhti@semnan.ac.ir

** استاد، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران. (نویسنده مسئول)

*** استادیار، دانشگاه سمنان، سمنان، ایران.

مقدمه

آموزش عالی در هر کشوری یکی از مهم‌ترین نهادهای مورد توجه می‌باشد که نقش انکارناپذیری در روند توسعه‌ی جوامع بر عهده دارد و از دانشگاه به‌عنوان نهادی متفکر، آگاه و نوآور در جامعه، انتظار می‌رود که با انجام وظایف و رسالت‌های خود در سه زمینه آموزش، پژوهش و عرضه خدمات علمی و اجتماعی بتواند گام‌های مؤثرتری در تحقق آرمان‌های جامعه بردارد و همواره کشور را به سمت پیشرفت رهنمون سازد (Hoseini & Nasr, 2012, 40).

به‌طور کلی گسترش و بهبود یادگیری و تدریس باید از مهم‌ترین اولویت‌های آموزش عالی قرار بگیرد (Little, Locke, Parker & Richardson, 2007). در این راستا، یکی از مهم‌ترین عناصر نظام آموزش عالی و دانشگاه‌ها اعضای هیأت علمی می‌باشند که نقش تعیین‌کننده و انکارناپذیری در تحقق اهداف و رسالت‌های آموزش عالی از نظر کمی و کیفی دارند، لذا بررسی عملکرد و شایستگی و صلاحیت آن‌ها در ابعاد مختلف و به‌ویژه در حیطه‌ی تدریس و تأثیری که می‌توانند برافزایش کیفیت یادگیری یادگیرندگان و دستاوردهای آنان از تحصیل داشته باشند بسیار ضروری می‌باشد. شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای حداقل اطلاعات، مهارت‌ها، ظرفیت‌های خلاقانه و گرایش‌های حرفه‌ای و مطلوبیت‌هایی است که باید توسط اعضای هیأت علمی برای انجام وظایف اثربخش و ارائه خدماتشان کسب شود (Al-Sharif, 2010; Al-Hattami, Muammar & Elmahdi, 2013).

Robert, Bing-you, Rarie, Robert, Kalli and Janet (2009, 102) معتقدند که شایستگی‌های تدریس اعضای هیأت علمی مشتمل بر هفت بعد ایجاد جوّ مساعد یادگیری؛ درگیر کردن فعالانه یادگیرندگان؛ ارزیابی دانش، مهارت و نگرش یادگیرندگان؛ تسهیل دستیابی به اهداف آموزشی برای یادگیرندگان؛ دادن بازخورد به یادگیرندگان؛ آگاهی از میزان شایستگی و توانایی تدریس خود؛ پرورش خودراهبری و یادگیری مادام‌العمر است. نتایج مطالعات صورت گرفته به چارچوب‌های شایستگی‌های تدریس ادراک‌شده اعضای هیأت علمی و بهبود و گسترش آن به‌عنوان مهم‌ترین پایه‌های سیاست‌های آموزشی برای آماده کردن یادگیرندگان برای زندگی در جامعه تأکید بسیار زیادی دارند (Al-Sharif, 2010)، بنابراین اعضای هیأت علمی نیازمند استفاده از روش‌های تدریس جدید و به کار بستن مهارت‌هایی هستند که به این مهم کمک کند (Al-Sharif, 2010, 342).

از سوی دیگر (Robert et al., 2009, 101) صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی را شامل نگرش جامع به دانشگاه و رسالت‌های علمی آن، آشنایی با روانشناسی یاددهی - یادگیری، آشنایی با روش‌های پژوهش و مدیریت طرح‌های پژوهشی، آشنایی با اصول و مبانی مشاوره فردی، گروهی و سازمانی، آشنایی با آیین‌نامه و قوانین آموزش عالی، آشنایی با اهداف و برنامه‌های راهبردی دانشگاه و دقت در تشخیص انحراف از اهداف و برنامه‌ها، آشنایی با مدیریت ناب، یعنی کاهش اتلاف در امکانات (انسانی، زمان، هزینه‌ها و فضاها) و حداکثر استفاده از امکانات دانشگاه، آشنایی با استانداردهای اخلاق حرفه‌ای، درک دانشگاه به‌عنوان سازمان یادگیرنده و دانش آفرین می‌دانند. راهبرد کمیسیون اقتصادی سازمان ملل برای اروپا^۱، بر صلاحیت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و نیازهایشان در خصوص درک آموزش پایدار و توانایی آن‌ها برای آموزش دیگران برای تحقق توسعه پایدار جامع، تمرکز می‌کند. اعضای هیأت علمی در آموزش پایدار، به صلاحیت‌های حرفه‌ای ویژه برای توانمند کردن یادگیرندگان برای درک جهان و عمل بر اساس این درک و توجه به پیچیدگی و ارتباطات درونی میان جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و محیط‌زیستی، نیاز دارند. این صلاحیت‌ها اغلب به‌عنوان صلاحیت‌های آموزش پایدار، ارجاع داده می‌شوند (Stevens, 2008, 8).

یادگیری مشارکتی یک رویکرد آموزشی به یاددهی - یادگیری است که گروه‌های یادگیرندگان را در کار با یکدیگر، برای حل یک مسئله، تکمیل یک وظیفه، یا تولید یک محصول درگیر می‌کند. یادگیری مشارکتی بر این عقیده استوار است که یادگیری ذاتاً یک عمل اجتماعی است که شرکت‌کنندگان در آن با یکدیگر صحبت می‌کنند و از طریق صحبت کردن یادگیری اتفاق می‌افتد؛ به عبارت دیگر یادگیری مشارکتی، آموزشی است که یادگیرندگان را در کار در گروه‌ها، تحت شرایط وابستگی مثبت، مسئولیت فردی، تعامل ارتقاء دهنده، استفاده مناسب از مهارت مشارکتی و فرایند گروهی جهت تحقق بخشیدن به یک هدف مشترک درگیر می‌کند (Srinivas, 2010, 18). پیشرفت‌های تحصیلی هر جامعه‌ای درگرو توان آموزشی آن جامعه است همچنین کارایی هر نظام آموزشی را با سنجش میزان دستاوردهای تحصیلی یادگیرندگان می‌توان برآورد نمود، امروزه روش‌های آموزشی که در آن اعضای هیأت علمی تنها ارائه‌دهنده اطلاعات و دانسته‌ها بوده و یادگیرندگان پذیرنده غیرفعال، نسبت به روش‌های

1- United Nations Economic Commission for Europe (UNECE)

یادگیری مشارکتی که در آن یادگیرندگان در جریان تدریس فعال، پرانرژی، هماهنگ و همسو هستند جایگاهی ندارد (Slavin & Davis 2006, 12).

یادگیری مشارکتی به یادگیرندگان این فرصت را می‌دهد تا با یکدیگر بحث کنند، مسئولیت یادگیری خود را بر عهده بگیرند و خلاصه اینکه متفکر انتقادی گردند و فرصت‌های بهتری برای رشد تحصیلی و فردی به دست آورند (Chávez, 2006). یادگیری مشارکتی در مقایسه با یادگیری انفرادی معلومات بیشتر و عمیق‌تری را در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد (Keramati, 2003, 63). امروزه یادگیری مشارکتی یکی از شیوه‌های مؤثر و کارآمد در جهان معاصر است که با آثار و دستاوردهای فردی، اجتماعی و تحصیلی بالایی چون افزایش عزت‌نفس، احترام واقعی، مهارت‌های اجتماعی و تفکر خلاق می‌تواند انگیزه لازم را برای رشد علمی و اجتماعی دانشجویان به وجود می‌آورد (Zhao, Kuh & Carini, 2005).

از سوی دیگر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان یکی دیگر از عوامل تعیین‌کننده در ارزیابی برتری آموزشی می‌باشد (Saleem & Qureshi, 2011). واضح است که دستاوردهای تحصیلی یادگیرندگان نقش بسیار مهمی در ایجاد بهترین کیفیت فارغ‌التحصیلانی که سرمایه ملی و عامل پیشرفت اقتصادی و اجتماعی جامعه هستند ایفا می‌کند (Ali, Jusoff, Ali, Mokhtar & Salamat, 2009, 83). دستاوردهای تحصیلی دانشجویان به میزان پیشرفت آنان در جهت تحقق اهداف مهم آموزشی (Williams, 2007)، ارزیابی خود گزارش‌شده‌ی دانشجویان از پیشرفت‌های صورت گرفته (Hardy, 2005)، عملکرد موفقیت‌آمیز تحصیلی آنان در دانشگاه و اعتماد به نفس دانشجویان در کاربرد روش‌ها و داشتن دانش مرتبط به آن (Chen, 2007) اطلاق می‌شود (Pace & Kuh, 2002). نیز دستاوردهای تحصیلی را شامل دستاورد حرفه‌ای؛ دستاورد رشد فردی؛ دستاورد تحصیلی و دستاورد ذهنی می‌دانند که عوامل بسیاری از قبیل تحصیلات دوره‌های قبلی و میزان موفقیت در آن‌ها، عوامل انگیزشی، عوامل شخصی، روش‌های تدریس و محیط کلاس، عوامل مرتبط با برنامه درسی، مسائل محیط آموزشی و تسلط اعضای هیأت علمی بر موضوع درس و نحوه‌ی ارائه‌ی آن بر عملکرد تحصیلی دانشجویان و دستاوردهای آنان از تحصیل اثر می‌گذارد (Saleem & Qureshi, 2011; Mersha, Bishaw & Tegegne, 2013).

از سوی دیگر آموزش عالی برای برخورداری از کیفیت بهتر، ساختارهای کارآمدتر و قابلیت‌های بیشتر برای گسترش یادگیری، ترویج دانش، توسعه پژوهش، تولید علم و ارتباط

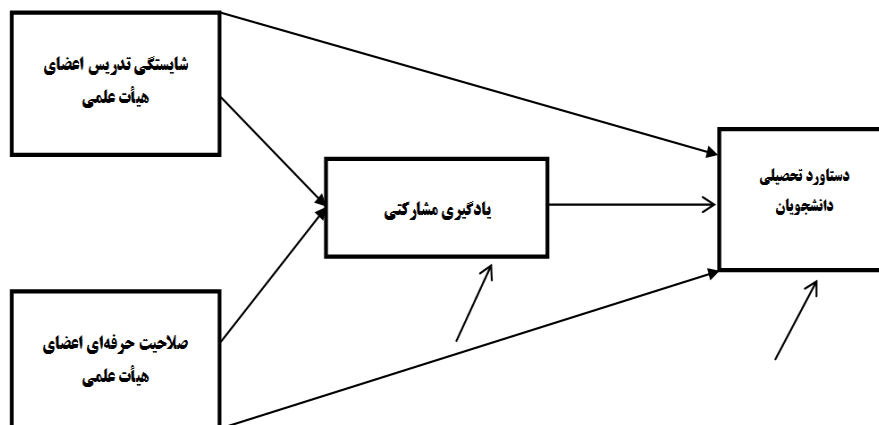
مؤثر با جامعه برای بهسازی مداوم فرایند آموزش دانشگاهی، توانمندسازی نیروی انسانی و خود نوسازی (Sarkar-Araee, 2009) نیازمند استفاده از قابلیت‌های شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی می‌باشد. با توجه به تحقیقات صورت گرفته، اعضای هیأت علمی با شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای مطلوب مسئول پاسخگویی به میزان دستاوردهای تحصیلی دانشجویان می‌باشند (European Commission, 2012; Jafari & Abdsharifi, 2014) و بستر مناسب برای پیشرفت یادگیرندگان در جهت تحقق اهداف مهم آموزشی و توانمندسازی آنان را فراهم می‌آورند (Williams, 2007; Koster & Dengerink, 2008); یادگیری مشارکتی بهترین پیش‌بینی‌کننده‌ی دستاوردهای تحصیلی دانشجویان می‌باشد (Robbins, Lauver, 2004); استفاده از یادگیری مشارکتی و درگیر بودن فعال یادگیرنده در حین تدریس و تعاملات بین دانشجویان موجب رشد و بهسازی فردی دانشجویان می‌گردد و بر دستاوردهای ذهنی، تحصیلی و فردی آنان تأثیر به‌سزایی دارد (Hu & Kuh, 2002; Kezar & Kinzie, 2006); کیفیت تلاش دانشجویان و بازخورد به آنان بر رشد فردی و کسب دستاوردهای دانشگاهی آنان کمک می‌کند و این نتایج نشان‌دهنده‌ی تأثیر مثبت این متغیر بر دستاوردهای دانشگاهی می‌باشد (Miller, 2008; Avendano, 2003; Yeh, 2004).

با رویداشت به پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه متغیرهای پژوهش حاضر، به نظر می‌رسد که کیفیت تدریس پیش‌بینی‌کننده مهمی در رابطه با تحقق دستاوردهای تحصیلی می‌باشد (Conard, 2006). Pittman (2003) در پژوهشی خود گزارش نمود که کیفیت تلاش دانشجویان و ادراک آنان از محیط دانشگاهی تأثیر معناداری بر میزان تحقق دستاوردهای آنان دارد. نتایج پژوهش Miller (2008, 1) حاکی از آن بود که کیفیت تلاش دانشجویان در حین تدریس و بازخورد به آنان از سوی اعضای هیأت علمی بر رشد فردی و کسب دستاوردهای دانشگاهی آنان تأثیرگذار است. نتایج تحقیق Ugbe and Agim (2010, 31) در زمینه‌ی تأثیر شایستگی معلمان بر عملکرد تحصیلی یادگیرندگان نشان داد که بین میزان شایستگی معلمان و افزایش یا کاهش عملکرد تحصیلی یادگیرندگان رابطه‌ی مثبت و معناداری وجود دارد. به این معنا که با افزایش شایستگی‌های تدریس معلمان و افزایش تجارب آنان عملکرد تحصیلی یادگیرندگان بهبود می‌یافت و در مقابل آموزش به‌وسیله‌ی معلمان که کمتر صلاحیت داشتند

باعث افت عملکرد تحصیلی آنان می‌شد. همچنین بر اساس نتایج پژوهش (Ugoan, 2012, 1) رابطه‌ی مثبتی بین شایستگی‌های معلمان و افزایش بهبود مدیریت آموزش کلاسی و دستاورد تحصیلی وجود دارد.

(Zhao, Kuh and Carini, 2013, 209) با اشاره به چهار مؤلفه شایستگی یادگیری، شایستگی آموزشی، شایستگی اجتماعی و شایستگی فناوری برای تدریس معلمان نشان دادند که بین این چهار شایستگی به‌عنوان شایستگی‌های محوری تدریس با عملکرد تدریس نوآورانه آنان ارتباط معناداری وجود دارد. (Cecar, 2013, 462) در پژوهشی به این نتایج اشاره کردند که بالاترین میانگین، مربوط به نیازهای آموزشی است، به این معنا که اعضای هیأت علمی تمایل به کسب آگهی از تغییرات و الزامات آموزشی و همچنین آموزش‌های بیشتری در زمینه‌های مختلف و به‌روز دارند تا بتوانند از این طریق بر دستاورد تحصیلی دانشجویان تأثیر بسزایی داشته باشند. برخی از یافته‌های داخلی حاکی از آن بود که از دیدگاه دانشجویان شایستگی‌های تدریس ادراک‌شده اعضای هیأت علمی می‌تواند به‌طور مستقیم دستاوردهای تحصیلی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد (Jafari & Abdsharifi, 2014, 47). یافته‌های پژوهش (Salimi, Keshavarzi and Haidari, 2015, 85) حاکی از آن است که بین وضعیت موجود و مطلوب شایستگی‌های اعضای هیأت علمی شکاف زیادی وجود دارد که این امر به‌نوبه خود می‌تواند دستاوردهای تحصیلی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد.

با توجه به آنچه مطرح گردید و بررسی پیشینه پژوهش مشخص می‌گردد که هرچند تاکنون پژوهش‌های متعددی در زمینه متغیرهای شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و دستاورد تحصیلی دانشجویان صورت گرفته است، اما تاکنون پژوهشی که به‌صورت هم‌زمان به رابطه شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با دستاورد تحصیلی دانشجویان و نقش میانجی یادگیری مشارکتی بپردازد، صورت نگرفته است. لذا پژوهش حاضر با توجه به موارد اشاره‌شده، مدلی از روابط بین این متغیرها در نظر گرفته است. در مدل مفهومی ارائه‌شده شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی به‌عنوان متغیر برون‌زا بر دستاورد تحصیلی دانشجویان به‌عنوان متغیر درون‌زا اثر مستقیم دارند. همچنین، یادگیری مشارکتی در رابطه شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با دستاورد تحصیلی دانشجویان نقش میانجی ایفا می‌کند (شکل ۱).

شکل ۱. مدل مفهومی اثر شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان با نقش میانجی یادگیری مشارکتی (پیکان‌های زیر مدل اثرات باقیمانده هستند)

در راستای هدف پژوهش، سؤال‌های زیر مطرح و پیگیری شد:

۱. آیا شایستگی‌های تدریس اعضای هیأت علمی اثر مستقیم و معناداری بر دستاورد تحصیلی دانشجویان دارد؟
۲. آیا صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی اثر مستقیم و معناداری بر دستاورد تحصیلی دانشجویان دارد؟
۳. آیا شایستگی‌های تدریس اعضای هیأت علمی با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی اثر غیرمستقیم و معناداری بر دستاورد تحصیلی دانشجویان دارد؟
۴. آیا صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی اثر غیرمستقیم و معناداری بر دستاورد تحصیلی دانشجویان دارد؟

روش‌شناسی پژوهش

با توجه به این‌که پژوهش حاضر به بررسی نقش میانجی یادگیری مشارکتی در رابطه شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با دستاورد تحصیلی دانشجویان در دانشگاه سمنان در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ می‌پردازد، روش پژوهش مورد استفاده از نظر هدف کاربردی و با توجه به نحوه گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی - همبستگی می‌باشد.

جامعه آماری، برآورد نمونه و روش نمونه‌گیری

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه سمنان (۱۳۰۰۰ نفر) در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ بوده است. با توجه به مسیرهای فرض شده تعداد ۱۰ پارامتر (۴ پارامتر در ماتریس گاما، ۱ پارامتر در ماتریس بتا، ۲ پارامتر در ماتریس فای و ۳ پارامتر در ماتریس سای) باید برآورد شود. به این ترتیب، حجم نمونه باید حداقل ۵ تا ۵۰ برابر پارامترها موردنظر باشد (Mueller, 2011, 112). بر این اساس، نمونه‌ای به حجم ۲۶۰ نفر در نظر گرفته شد. شرکت‌کنندگان ۲۶۰ نفر از دانشجویان دانشگاه سمنان (۱۷۹ نفر معادل ۶۸/۸٪ در دوره کارشناسی، ۸۱ نفر معادل ۳۱/۲٪ در دوره کارشناسی ارشد) بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند.

ابزارهای پژوهش

الف) شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی: به منظور سنجش شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی از پرسشنامه شایستگی‌های تدریس (Robert et al., 2009) که مشتمل بر ۳۲ گویه استفاده شده است، این پرسشنامه به صورت طیف پنج گزینه‌ای لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) درجه‌بندی شده است. پایایی این مقیاس توسط محقق به روش آلفای کرونباخ (۰/۸۹) محاسبه شده است. دامنه همبستگی گویه‌ها با نمره کل ۰/۶۰-۰/۴۸ در سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود.

ب) صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی: به منظور سنجش صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی از پرسشنامه استاندارد صلاحیت حرفه‌ای (Robert & et al., 2009) استفاده شده است. این پرسشنامه مشتمل بر ۳۸ گویه و به صورت طیف پنج گزینه‌ای لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) درجه‌بندی شده است. پایایی این پرسشنامه توسط محقق به روش آلفای کرونباخ (۰/۸۹) محاسبه شده است. دامنه همبستگی گویه‌ها با نمره کل ۰/۷۷-۰/۴۶ در سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود.

ج) یادگیری مشارکتی: به منظور سنجش میزان یادگیری مشارکتی دانشجویان از پرسشنامه یادگیری مشارکتی (Moghimi and Ramezani 2013) استفاده شده است. این پرسشنامه مشتمل بر ۱۳ گویه می‌باشد که به صورت طیف پنج گزینه‌ای لیکرت از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) درجه‌بندی شده است. ضریب آلفای کرونباخ پرسشنامه یادگیری مشارکتی (۰/۸۷) محاسبه شده است. دامنه همبستگی گویه‌ها با نمره کل ۰/۸۰-۰/۵۶ در سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود.

د) **دستاورد تحصیلی دانشجویان:** با توجه به هدف پژوهش به منظور سنجش دستاورد تحصیلی دانشجویان از پرسشنامه ۲۰ گویه‌ای دستاوردهای تحصیلی (Pace and Kuh (2002) استفاده شده است؛ این پرسشنامه به صورت طیف پنج گزینه‌ای لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) درجه‌بندی شده است. پایایی این پرسشنامه توسط محقق به روش آلفای کرونباخ (۰/۹۰) به دست آمده است. دامنه همبستگی گویه‌ها با نمره کل ۰/۸۰-۰/۶۶ در سطح معناداری ۰/۰۰۱ بود.

روش تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها از بسته‌بندی آماری برای تحلیل داده‌های علوم اجتماعی نسخه ۱۹^۱ و نرم‌افزار روابط خطی ساختاری نسخه 8.54^۲ استفاده شد. شاخص‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی محاسبه شد. روابط فرضی ساختاری با مدل تحلیل مسیر آزمون شد و شاخص‌های برازندگی مدل نهایی گزارش شد.

یافته‌ها

برای تعیین میانگین متغیرهای شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی، صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی، یادگیری مشارکتی و دستاوردهای تحصیلی دانشجویان از آمار توصیفی، تی تک نمونه‌ای و ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش استفاده شد (جدول ۱ و ۲). نتایج آزمون تی تک نمونه‌ای حاکی از آن بود که: در دانشگاه مورد مطالعه میانگین شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی ($M = 2/892$) در یک بازه ۵ درجه‌ای نشان می‌دهد که دانشجویان شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی را پایین‌تر از سطح متوسط ارزیابی کرده‌اند. الگوی مشابهی در مورد صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی مشاهده می‌شود. با این تفاوت که در این مقیاس، پراکندگی کمتر از شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی است؛ اما میانگین یادگیری مشارکتی و دستاورد تحصیلی دانشجویان بالاتر از سطح متوسط ارزیابی شده است. همچنین نتایج ضریب همبستگی بین متغیرها نشان داد که: دستاورد تحصیلی دانشجویان با شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی، صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و یادگیری مشارکتی رابطه مثبت و معناداری دارد. شدت رابطه دستاورد تحصیلی دانشجویان با صلاحیت

1- Statistical Package for Social Sciences (SPSS V19)

2- Linear Structural Relations (LISREL V8.54)

جدول ۱. مقایسه میانگین شایستگی تدریس، صلاحیت حرفه‌ای، یادگیری مشارکتی و دستاوردهای تحصیلی با میانگین معیار

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین معیار	مقدار t	درجه آزادی	سطح معناداری
شایستگی تدریس	۲/۸۹۲	۰/۵۳۳	۳	۴/۰۸	۲۵۹	۰/۰۰۱
صلاحیت حرفه‌ای	۲/۸۸۲	۰/۵۲۰		۵/۱۸		۰/۰۰۱
یادگیری مشارکتی	۳/۳۵۸	۰/۴۸۵		۱۱/۵۲		۰/۰۰۱
دستاورد تحصیلی	۳/۲۱۲	۰/۷۰۳		۴/۷۱		۰/۰۰۱

حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بیشتر از سایر متغیرها است ($t=۰/۳۶۳$, $p \leq ۰/۰۵$) دستاورد تحصیلی دانشجویان با شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی رابطه معناداری دارد ($t=۰/۲۹۱$, $p \leq ۰/۰۵$). همچنین دستاورد تحصیلی دانشجویان با یادگیری مشارکتی دانشجویان رابطه معناداری دارد ($t=۰/۲۵۰$, $p \leq ۰/۰۵$). یادگیری مشارکتی بیشتر با شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی مرتبط است تا با صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و دستاورد تحصیلی دانشجویان.

برای آزمون مدل فرضی این مطالعه الگوی روابط همبستگی بین متغیرها در نظر گرفته شد. نخست کشیدگی و چولگی تک متغیری و چند متغیری بررسی شد. یافته‌ها حاکی از آن است که فرض توزیع نرمال چند متغیری در داده‌ها صادق است. به این ترتیب، شاخص‌های برازش مدل فرضی بررسی شد. یافته‌ها نشان می‌دهد اثر مستقیم شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان ($\gamma_{11}=۰/۰۳$, $t=۰/۵۴$, $p \geq ۰/۰۵$) معنادار نیست. همچنین، اثر مستقیم صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر یادگیری مشارکتی معنادار نیست ($\gamma_{11}=۰/۰۷$, $t=۱/۲۵$, $p \geq ۰/۰۵$).

نتایج به دست آمده حاکی از آن است که گرچه در مدل فرضی اولیه، فرض بر این بود که شایستگی اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم دارد، اما احتمالاً چنین فرضی در محیط دانشگاهی فرض متناسبی نیست. به این ترتیب، مسیر مستقیم شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان حذف شد. یک دلیل احتمالی برای حذف این مسیر آن است که از دیدگاه دانشجویان قلمرو پژوهش شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی در حد مطلوب نبوده است و میانگین این متغیر کمتر از حد متوسط است. احتمالاً، اعضای هیأت علمی دارای شایستگی تدریس چندانی نیستند که بتواند دستاورد

تحصیلی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد.

همچنین، در مدل اولیه فرض بر این بود که صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر یادگیری مشارکتی اثر مستقیم دارد، اما در آزمون مدل این فرض تأیید نشد. به این ترتیب، مسیر مستقیم صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر یادگیری مشارکتی حذف شد و حذف این مسیر باعث می‌شود که اثر غیرمستقیم صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر یادگیری مشارکتی منتفی شود. یک دلیل احتمالی برای حذف این مسیر می‌تواند عدم آشنایی اعضای هیأت علمی با روانشناسی یادگیری - یاددهی و درک دانشگاه به عنوان یادگیرنده و دانش آفرین باشد. پیامد چنین امری می‌تواند نشانه‌ای از اثر ناچیز صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر یادگیری مشارکتی باشد.

جدول ۲. ضریب همبستگی متغیرهای پژوهش

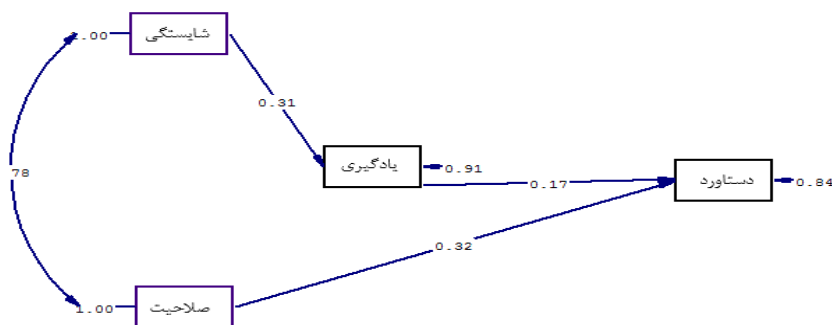
متغیرها	شایستگی تدریس	صلاحیت حرفه‌ای	یادگیری مشارکتی	دستاوردهای تحصیلی
۱. شایستگی تدریس	-			
۲. صلاحیت حرفه‌ای	۰/۷۸۵**	-		
۳. یادگیری مشارکتی	۰/۳۰۶**	۰/۲۴۵**	-	
۴. دستاوردهای تحصیلی	۰/۲۹۱**	۰/۳۶۳**	۰/۲۵۰**	-

** $P < 0.01$ * $P < 0.05$

در نهایت، به منظور اصلاح مدل، مسیرهای غیر معنادار از مدل حذف شدند و برازندگی داده - مدل بررسی شد. مدل اصلاح شده نهایی در شکل ۳ گزارش شده است. بررسی شاخص‌های برازش مدل حاکی از آن است که مدل نهایی، برازش نسبتاً مطلوبی با داده‌ها دارد (جدول ۳). اثرات مستقیم، غیرمستقیم و کل در جدول شماره ۴ گزارش شده است. در مدل نهایی در حالی که شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی اثر غیرمستقیم دارد، اما شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم ندارد. یافته دیگر حاکی از آن است که صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم دارد، اما با میانجی - گری یادگیری مشارکتی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر غیرمستقیم ندارد.

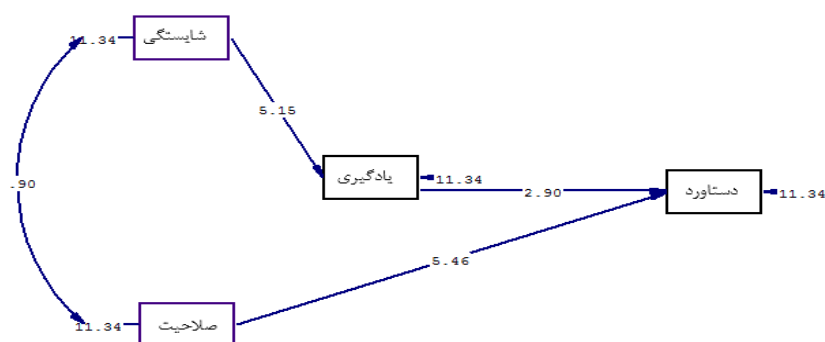
جدول ۳. شاخص‌های برازندگی مدل نهایی اصلاح شده

شاخص	دامنه مورد قبول	مقدار	نتیجه
X^2	$P \geq 0/05$	۰/۱۸	تایید
Df	-	۲	-
X^2/df	۳-۵	۰/۰۹	تایید
RMSEA	$RMSEA \leq 0/05$	۰/۰۰۱	تایید
GFI	$GFI \geq 0/90$	۰/۹۹	تایید
AGFI	$GFI \geq 0/90$	۰/۹۸	تایید
NFI	$NFI \geq 0/90$	۱	تایید
CFI	$CFI \geq 0/90$	۱	تایید
IFI	$IFI \geq 0/90$	۱	تایید

Chi-Square=0.18, df=2, P-value=0.91383, RMSEA=0.000

شکل ۲. مدل نهایی اثر شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان با نقش میانجی یادگیری مشارکتی
*ضرایب استاندارد گزارش شده‌اند

Chi-Square=0.18, df=2, P-value=0.91383, RMSEA=0.000

شکل ۳. مدل نهایی اثر شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان با نقش میانجی یادگیری مشارکتی
*ضرایب معنادار گزارش شده‌اند

جدول ۴. اثر مستقیم، غیرمستقیم و کل شایستگی تدریس، صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و یادگیری مشارکتی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان

اثر	مسیر	اثر مستقیم	اثر غیرمستقیم	اثر کل
برون‌زا بر درون‌زا	شایستگی تدریس بر دستاورد تحصیلی	-	۰/۰۷*	۰/۰۷*
	صلاحیت حرفه‌ای بر دستاورد تحصیلی	۰/۳۲**	-	۰/۳۲**
	شایستگی تدریس بر یادگیری مشارکتی	۰/۳۱**	-	۰/۳۱**
	صلاحیت حرفه‌ای بر یادگیری مشارکتی	-	-	-
میانجی بر درون‌زا	یادگیری مشارکتی بر دستاورد تحصیلی	۰/۱۷**	-	۰/۱۷**

* ضرایب متریک گزارش شده‌اند ** $P < 0/001$ * $P < 0/05$

بحث و نتیجه‌گیری

نخستین یافته‌ی این پژوهش حاکی از آن است که میانگین شایستگی‌های تدریس ادراک‌شده اعضای هیأت علمی و صلاحیت حرفه‌ای آنان از دیدگاه دانشجویان، پایین‌تر از حد متوسط است. این یافته با یافته پژوهش Salimi and et al., (2015, 85) همراستا است. آموزش فرایند یاددهی - یادگیری است که بین معلم و دانش‌آموز، استاد و دانشجو انجام می‌پذیرد؛ یادگیری نه فقط شامل انتقال دانش عمومی است بلکه شامل تغییر رفتارها، اعتقادات و ارزش‌های افراد نیز می‌باشد که در اثر تعامل با یکدیگر حاصل می‌گردد؛ بنابراین در امر یادگیری علاوه بر میزان تسلط استاد بر تدریس و نحوه انتقال مفاهیم، تعاملات و روابط بین استاد و دانشجو از مهم‌ترین عوامل اثربخش بودن آموزش و همچنین از عوامل مؤثر بر رشد دستاوردهای تحصیلی دانشجویان محسوب می‌شود که از دیدگاه دانشجویان نمونه پژوهش، اعضای هیأت علمی در این عوامل در سطح ضعیفی عمل می‌کنند. همچنین در توجیه نتیجه به‌دست‌آمده می‌توان گفت که اعضای هیأت علمی در برقراری ارتباط مناسب با دانشجویان خود و شناخت علائق و توانمندی‌های آنان و انتخاب روش مناسب انتقال مفاهیم آموزشی، استفاده از فنون ایجادکننده سؤال در جریان تدریس، شناخت بینش و مهارت‌های دانشجویان متناسب با اهداف تدریس، به چالش کشیدن دانشجویان در راستای فعالیت‌های تدریس، استفاده از روش‌های ارزیابی مناسب و فراهم نمودن فرصت‌های یادگیری به شیوه مناسب عمل نکرده‌اند.

یافته‌ی دیگر این پژوهش حاکی از آن است که بین دستاوردهای تحصیلی دانشجویان با

شایستگی‌های تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی و یادگیری مشارکتی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. این یافته یا برخی از یافته پژوه (Jafari and Abdsharifi (2014, 47) هماهنگ می‌باشد. این یافته بدان معناست که افزایش و بهبود شایستگی‌های تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی که شامل ایجاد جوّ مساعد یادگیری؛ درگیر کردن فعالانه یادگیرندگان؛ ارزیابی دانش، مهارت و نگرش یادگیرندگان؛ تسهیل دستیابی به اهداف آموزشی برای یادگیرندگان؛ دادن بازخورد به یادگیرندگان؛ آگاهی از میزان شایستگی و توانایی تدریس خود؛ پرورش خود راهبری و یادگیری مادام‌العمر می‌باشد، می‌تواند بر رشد دستاوردهای حرفه‌ای؛ فردی؛ تحصیلی و ذهنی دانشجویان تأثیر مثبتی بگذارد. بر اساس تحقیقات انجام‌شده عواملی چون شایستگی تدریس و صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی، تعاملات فردی و گروهی اساتید و دانشجویان (Pace, & Kuh, 2002; Hu & kuh, 2002;) و فعالیت‌های گروهی از جمله عوامل بسیار مؤثر بر رشد دستاوردهای دانشجویان است (Pascarella & Terenzini, 1991).

یافته دیگر پژوهش حاکی از آن بود که شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم و معناداری ندارد. این یافته با نتایج پژوهش‌های (Robbins & et al., 2000; Hu & kuh, 2002; Kezar & Kinzie, 2006; Zhao, kuh & carini) (Jafari & Abdsharifi, 2014; 2013) ناهمراستا می‌باشد؛ اما شایستگی تدریس اعضای هیأت علمی با واسطه یادگیری مشارکتی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر غیرمستقیم و معناداری دارد. طبق نظر (Johnson & Johnson (1986) شواهد قانع‌کننده‌ای وجود دارد که گروه‌های یادگیری مشارکتی به سطح بالاتری از تفکر دست‌یافته و اطلاعات و یافته‌ها را طولانی‌تر از یادگیرندگان که کاملاً به شکل انفرادی عمل می‌کنند، به خاطر می‌سپارند. با این وجود اگر اعضای هیأت علمی در حین تدریس از روش‌های فعال یادگیری (فراهم کردن شرایط برای جلب توجه و مشارکت همه‌جانبه با ایجاد هیجان و انگیزش در یادگیرندگان) که یکی از ابعاد مهم شایستگی تدریس می‌باشد، استفاده نمایند باعث یادگیری اطلاعات و یافته‌های طولانی‌تر یادگیرندگان می‌گردد که به نوبه خود می‌تواند بر دستاوردهای تحصیلی آنان تأثیرگذار باشد. از سوی دیگر اعضای هیأت علمی که از شایستگی تدریس بالایی برخوردار باشند می‌توانند از طریق یادگیری مشارکتی به پرورش خود راهبری و یادگیری مادام‌العمر

(آموزش اتکای به نفس، آموزش حل مسائل پیرامون، آموزش یادگیری مؤثر، دائمی و کاربردی) دانشجویان بپردازند و از این مسیر دستاوردهای حرفه‌ای (نتایجی که منجر به یادگیری هنر و فن کاربردی گردد)؛ دستاوردهای رشد فردی (نتایجی که منجر به ارتقاء خصوصیات شخصی فرد شود)؛ دستاوردهای تحصیلی (نتایجی که منجر به ارتقاء دانش و معلومات فرد شود) و دستاوردهای ذهنی (نتایجی که منجر به رشد و ارتقاء فکری و عقلانی شود) آنان را افزایش دهند.

نتیجه دیگر این پژوهش حاکی از آن است که صلاحیت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی با میانجی‌گری یادگیری مشارکتی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان اثر غیرمستقیم ندارد که این یافته با نتایج پژوهش‌های (Astin, 1999; Slavin & Davis, 2006) ناهمراستا بوده است؛ اما صلاحیت حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاورد تحصیلی دانشجویان اثر مستقیم و معناداری دارد؛ که با نتایج پژوهش (Miller, 2008; Jahanian, 2010) هم‌راستا می‌باشد. توضیح اینکه صلاحیت‌های حرفه‌ای موردنیاز اعضای هیأت علمی شامل ارزیابی دانشجویان در ایجاد اهداف متقابل برای دانشجویان در زمینه‌های دانش، مهارت و نگرش؛ ایجاد فرصت‌هایی جهت پیشرفت فراگیران در دستیابی به اهداف؛ ایجاد بازخوردهایی خاص که نشان‌دهنده کمیّت و کیفیت تلاش یادگیرنده در ارتباط با اهداف وی می‌باشد؛ دادن بازخورد سازنده به دانشجویان؛ تعیین دامنه‌ای از خود بهسازی؛ ایجاد منابع جذاب برای بهبود بخشی؛ تشویق دانشجویان در به چالش کشیدن فرضیه‌های خود و دیگران و عمل نمودن به‌عنوان یک الگو می‌باشد که این امر اثر مستقیم و معناداری بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان ایفا می‌کند. از سوی دیگر، می‌توان گفت استفاده از فنون ایجاد کننده سؤال در اجرای تدریس، ارزیابی دانش، بینش و مهارت‌های دانشجویان متناسب با اهداف تدریس؛ به چالش کشیدن دانشجویان در راستای فعالیت‌های تدریس؛ استفاده از روش‌های ارزیابی مناسب و فراهم نمودن فرصت‌های مناسب یادگیری از سوی اعضای هیأت علمی می‌تواند زمینه‌ساز بهبود دستاوردهای حرفه‌ای دانشجویان شود. همچنین پرورش دستاورد ذهنی دانشجویان از سوی اعضای هیأت علمی با حمایت از دانشجویان در حل مسائل و مشکلات مرتبط با درس؛ به چالش کشیدن عقاید دانشجویان در راستای فعالیت‌های آموزشی؛ استفاده از منابع مختلف برای بهبود فعالیت آموزشی و حمایت و پشتیبانی دانشجویان به منظور پیدا کردن منابع مناسب

آموزشی، هم می‌تواند دلیل دیگری برای یافته‌های این پژوهش باشد. نخستین محدودیت مطالعه حاضر مربوط به طرح آن است. نقش میانجی یادگیری مشارکتی در شایستگی تدریس و صلاحیت‌های حرفه‌ای اعضای هیأت علمی بر دستاوردهای تحصیلی دانشجویان روابط علی نیستند، در بهترین شرایط این روابط نوعی روابط هم‌زمانی هستند. محدودیت دوم این مطالعه مربوط به ابزارهای اندازه‌گیری است. ابزارهای اندازه‌گیری پرسشنامه‌ای دارای تعدادی از محدودیت‌های ذاتی (خطای اندازه‌گیری، عدم خویشتن‌نگری، پاسخ‌های قابل‌پذیرش اجتماعی و...) هستند.

بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده در این مطالعه پیشنهاد می‌شود تا پژوهش‌گران در مطالعات آتی بر روی سایر جوامع مطالعه حاضر را تکرار نمایند تا شواهدی از گسترش دستاوردهای علمی دانشجویان در کشور فراهم آید. همچنین، پیشنهاد می‌شود علاوه بر استفاده از ابزارهای معتبر برای اندازه‌گیری سازه‌ها از سایر روش‌های اندازه‌گیری استفاده شود تا شواهدی از بسط روابط مشاهده شده از یک روش به روش‌های دیگر به دست آید؛ و نیز به پژوهشگران علاقه‌مند به پژوهش در حوزه‌های روش تدریس نیز پیشنهاد می‌شود، علاوه بر روش یادگیری بحث شده در این پژوهش روش‌های دیگری نیز وجود دارد (روش‌های رقابتی، مسابقه تیمی، خواندن و نوشتن تلفیقی مشارکتی، یادگیری انفرادی با یاری‌گرفتن از گروه و ...) که می‌تواند مورد توجه قرار گیرد و تأثیر آن‌ها را بر بازده‌های تحصیلی یادگیرندگان مورد بررسی قرار دهند.

References

- Al-Hattami, A. A, Muammar, O. M., & Elmahdi, L. A. (2013). The need for professional training programs to improve faculty members teaching skills. *European Journal of Research on Education*, 1(2), 39-45.
- Ali, N., Jusoff, K., Ali, S., Mokhtar, N., & Salamat, A. (2009). The factors influencing students' performance at University Technology MARA Kedah, Malaysia. *Management Science and Engineering*, 3(4), 81-90.
- Al-Sharif, E. M. (2010). Evaluation of student / teacher teaching competencies in the curricula and teaching methods of motor expression in the light of quality academic standards. *World Journal of Sport Sciences*, 3, 331-358.
- Astin, A. W. (1999). Student involvement: a developmental theory for higher education. *Journal of College Student Development*, 40(5), 518-529.
- Avendano J. (2003). *Student involvement: assessing student satisfaction, gains, and quality of effort*. [Dissertation]. Illinois: University of Illinois State, School of education.
- ecar, P. (2013). Pedagogical Roles and Competencies of University Teachers practicing in the E learning Environment. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 14(3), 462-487.
- Chaves, C. (2006). Involvement, development and retention: Theoretical foundations for potential extensions for Adult community college students. *Community College Review*, 34(2), 139-152.
- Chen, J. (2007). *How the academic support of parents, teachers and peers contribute to a student's achievement (The Case of Hong Kong)*. New York: The Edwin Mellen Press.
- Conard, M. A. (2006). Aptitude is not enough: How personality and behavior predict Academic performance. *Journal of Research in Personality*, 40(3), 339-346.
- Draganidis, F., & Mentzas G. (2006). Competency based management: a review of systems and approaches. *Information Management Computer Security*, 14(1), 51-64.
- European Commission (2012). *Supporting the Teaching Professions for Better Learning Outcomes*. Strasbourg, 20.11.2012. SWD (2012) 374 final.
- Hardy, L. S. (2005). *Linear relationship between campus environment, involvement and educational outcomes at tribally controlled community college*. [Dissertation], Memphis, Tennessee: University of Memphis, College of Education.
- Hoseini M. Gh., & Nasr, A. R. (2012). Curriculum Focused Accreditation of the Higher Education in the Third Millennium. *Journal higher educational letter*, 5(17), 13-48. (Persian).

- Hu, S., & Kuh, G. D. (2002). Being (Dis) engaged in educationally purposeful activities: the influences of student and institutional characteristics. *Research in Higher Education*, 43(5), 521-555.
- Jafari, S., & Abdsharifi, F. (2014). To Present Structural Model of Faculty Members' Teaching Competencies and College Students' Academic Gains of Education and Psychology College of Shiraz University. *Journal Learning and learning studies*, 1(2/66), 47-66. (Persian).
- Jahanian, R. (2010). Required Competencies of Educational Managers. *Journal of Educational Administration Research Quarterly*, 1(3), 121-142. (Persian).
- Johnson, R. T., & Johnson, D. W. (1986). Action research. Cooperative learning in the science classroom. *Science and Children*, 24, 31-32.
- Keramati, M. R. (2003). *Study of the Effect of Participatory Learning on the Development of Social Skills*. Mashhad Holy: Publishing Aein Tarbit. (Persian).
- Kezar, A., & Kinzie, J. (2006). Examining the ways institutions can create student engagement: the role of mission. *Journal of College Student Development*, 47(2), 149-172.
- Koster, B., & Dengerink, J. J. (2008). Professional standards for teacher educators: how to deal with complexity, ownership and function. Experiences from the Netherlands. *European Journal of Teacher Education*, 31(2), 135-149.
- Little, B., Locke, W., Parker, J., & Richardson, J. (2007). *Excellence in teaching and learning: a review of the literature for the higher education academy*. Retrieved from. http://www.Heacademy.ac.uk/Assets/Documents/Policy/Litreview_Excellence_in_tl_Eheri_jul07.pdf.
- Mersha, Y., Bishaw, A., & Tegegne, F. (2013). Factors affecting female students' academic achievement in Ethiopia: the case of Bahir Dar University. *Journal of International Cooperation in Education*, 15(3), 135 – 148.
- Miller, E. V. (2008). *Perceived relation of adult community college students between quality of effort and outcome gains: adult students at one community college*. Doctoral dissertation, University of Missouri-Columbia, School of Education.
- Moghimi, S.M. & Ramezani, M. (2013). *Management Research 4: Organizational Psychology*. Second edition, Tehran: Publications of Industrial Management Organization. (Persian).
- Mueller, R. O. (2011). *Basic Principle of Structural Equation Modeling an Introduction to LISREL and EQS*. Publications: Semnan University Press.
- Pace, R., & Kuh, G. (2002). *College student experiences questionnaire*. Indiana University; www.indiana.edu/~cseq/qualeff.html.

- Pascarella, E. T. & Terenzini, P. T. (1991). *How college affects students*. San Francisco: Jossey- Bass.
- Pittman, C. J. (2003). *A study of the relationship between college student experiences and achievement*. Doctoral dissertation. College of William and Mary in Virginia, Department of Educational Administration and Higher Education. Abstract Available at: <http://Proquest.Umi.com>. 16/9/2010.
- Robbins, S. B., Lauver, K., Le, H., Davis, S., Langley, R., & Carlstrom, A. (2004). Do psychosocial and study skill factors predict college outcomes? *A Meta-Analysis Psychological Bulletin*, 130(2), 261-288.
- Robert, G. Bing-you, M. D. Rorie L. E. E., Robert, L., Kalli, V., & Janet, P. (2009). Commentary: principle-based teaching competencies. *Journal of Graduate Medical Education*, 1(1), 101-103.
- Saleem, M. A., & Qureshi, M. I. (2011). Credentials and examination of the factors affecting the students' academic achievement in higher education (a case study of universities in public and private sector at d.i.khan). *Gomal University Journal of Research*, 27(2), 74- 80.
- Salimi, GH, Keshavarzi, F., & Haidari, E. (2015). Faculty Members' Competencies for Achieving the Academic Mission: A Reflection from the Perceptions and Expectations of Doctoral Students. *Journal of innovation and Entrepreneurship*, 3(7), 85-103. (Persian).
- Sarkar-Araee, M. R. (2009). *Educational reform and modernization emphasizing the comparative study of education in Iran and Japan ehran*. Publishing, roznegar. (Persian).
- Slavin, R. E., & Davis, N. (2006). *Educational psychology: Theory and practice*. (Persian).
- Srinivas, H. (2010). *Collaborative Learning*. [Internet] [Cited 2010 Dec 3]; Available from: <http://www.gdrc.org/kmgmt/c-learn/index.html>.
- Stevens, W. D. (2008). *If Small Is Not Enough...? The Characteristics of Successful Small High Schools in Chicago*. Chicago: Consortium on Chicago School Research at the University of Chicago.
- Ugbe, A. U., & Agim, J. I., (2010). Influence of Teachers' Competence on Students Academic Performance in Senior Secondary School Chemistry. *Global Journal of Educational Research*, 8(1-2), 31-42.
- Ugoani, J. N. N. (2012). An Analysis of the Relationship between Teachers' Competencies and Effective Basic Education Management in Nigeria. *Global Journal of Educational Research*, 7(1), 1-18.
- Williams, J. M. (2007). *College student experiences questionnaire research program*. 47th Annual Forum of the Association for Institutional Research. Kansas City, MO.
- Yeh, H. (2004). *College student experiences among Asian international graduates students at the University of Denver*. Doctoral dissertation.

University of Denver, College of Education.

Zhao C. M., Kuh, G. D., & Carini R. M. (2005). A comparison of international student and American student Engagement in effective educational practices. *The Journal of Higher Education*, 76(2), 209-231.

Zhao C. M., Kuh, G. D., & Carini, R. M. (2013). A comparison of international student and American student Engagement in effective educational practices. *The Journal of Higher Education*, (76)2, 209-231.